

Zitting 1967-1968 – 9425

Overeenkomst, op 31 oktober 1967 te Londen ondertekend, tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het vermogen

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

**Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 7 december 1967.**

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 6 januari 1968.

's-Gravenhage, 7 december 1967.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierbij de tekst over te leggen van de op 31 oktober 1967 te Londen ondertekende Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het vermogen (*Trb.* 1967, 176¹⁾).

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal deze overeenkomst voorshands alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

*Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Toelichtende nota

In de reeks van verdragen die ten gevolge van het gewijzigde beleid met betrekking tot de belastingheffing van uitgaande dividenden onder de werking van belastingverdragen dienden te worden herzien — verwezen zij, voor wat dit beleid betreft, naar de Nota van 27 juli 1960 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal (zitting 1959—1960 — 5380, 6000) — neemt het op 15 oktober 1948 met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland gesloten Verdrag ter vermindering van dubbele belasting met betrekking tot belastingen van inkomsten (*Stb.* K 140) een belangrijke plaats in. Reeds geruime tijd geleden zijn derhalve van Nederlandse zijde stappen ondernomen om tot een herziening van dit verdrag te geraken. Dat evenwel niet eerder een herzieningsovereenkomst kon worden tot stand gebracht, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid dat van Britse zijde de wens te kennen was gegeven de besprekingen eerst te doen aanvangen, nadat een op handen zijnde ingrijpende wijziging van het Britse stelsel met betrekking tot de belastingheffing over vennootschapswinsten en dividenden haar beslag zou hebben gekregen. Deze wijziging is in het voorjaar van 1966 ten volle van toepassing geworden.

Aangezien in het bestaande verdrag verschillende trekken van het vroegere Britse belastingstelsel zijn terug te vinden en dit verdrag ook overigens een aantal elementen bevat, die als verouderd moeten worden beschouwd, leefde bij beide partijen de wens niet slechts een partiële herziening van dit verdrag na te streven, doch een geheel nieuwe overeenkomst te sluiten. Het lag voor de hand daarbij zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de tekst van de model-conventie die door het Fiscaal Comité van de O.E.S.O. is opgesteld.

De overeenkomst, welke thans wordt voorgelegd, vertoont dan ook in het algemeen hetzelfde patroon als de andere overeenkomsten ter vermindering van dubbele belasting, die in de laatste jaren tot stand zijn gekomen. De ondergetekenden menen mitsdien zich in deze toelichting te kunnen beperken tot de belangrijkste onderwerpen, die in de overeenkomst zijn zijn geregeld.

Dividenden

In artikel 11 van de nieuwe overeenkomst is bepaald, dat beide Staten uitgaande dividenden slechts aan een beperkte bronheffing mogen onderwerpen. Voor dividenden, die in deelnemingsverhouding aan een vennootschap van het andere land worden uitgekeerd, mag deze bronheffing ten hoogste 5 pct. bedragen en voor alle andere dividenden ten hoogste 15 pct.

Deze regeling betekent een belangrijke verbetering ten opzichte van de vroegere situatie. Onder het voormalige Britse heffingstelsel werd door een Brits lichaam uitbetaald dividend getroffen met 15 pct. Profits Tax en 41½ pct. Income Tax, beide geheven over de winst van het uitdelende lichaam, in totaal dus met 56½ pct. De bij de vennootschap geheven Income Tax vertegenwoordigde tevens de heffing van inkomstenbelasting bij de Engelse aandeelhouder, met dit gevolg dat een uitdeling van dividend aan een inwoner van het Verenigd Koninkrijk niet opnieuw aanleiding gaf tot heffing van Income Tax over de door hem genoten uitgedeelde winst. Onder het thans nog geldende verdrag bleven de Profits Tax en Income Tax volledig op naar Nederland uitbetaalde Britse dividenden gehandhaafd.

In de loop van 1965 is het Britse stelsel van belastingheffing over vennootschapswinsten gewijzigd. Het vertoont thans gelijkenis met de wijze van heffing die ook in Nederland gebruikelijk is. De winst van lichamen is nu onderworpen aan een vennootschapsbelasting van 40 pct., die in de plaats treedt van de voormalige Profits Tax en Income Tax. Daarnaast is de uitgedeelde winst onderworpen aan een inhouding van Income Tax naar een tarief van 41½ pct. Beide heffingen te zamen drukken derhalve voor 64½ pct. op de uitgedeelde winst. Ook in dit geval wordt in beginsel bij de Britse aandeelhouder geen Income Tax geheven over het dividend.

De nieuwe overeenkomst beperkt de inhouding van Income Tax over uit het Verenigd Koninkrijk afkomstige dividenden

tot 15 pct. voor particuliere dividenden en tot 5 pct. voor dividenden die in een deelnemingsverhouding worden uitgedeeld. Dit verlaagt voor particuliere dividenden, vergeleken met de situatie onder het vroegere Britse stelsel, de totale druk van de Britse belasting van 56½ pct. tot 49 pct. en voor deelnemingsdividenden van 56½ pct. tot 43 pct. Hierbij zij nog opgemerkt dat in vergelijking met de vroegere situatie de positie van de Nederlandse particuliere aandeelhouder ook in dit opzicht gunstiger is geworden, dat deze thans de in Engeland op dividenden ingehouden belasting van 15 pct. kan verrekenen met zijn Nederlandse inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting daarover (verwezen zij naar hetgeen hierna met betrekking tot artikel 26 van de overeenkomst is opgemerkt). Voorts betekent de uit het huidige beleid ter zake voortvloeiende wederinvoering van een Nederlandse bronheffing van 15 pct. op particuliere dividenden, die door Nederlandse lichamen aan inwoners van het Verenigde Koninkrijk worden betaald, niet alleen een bate voor de schatkist doch tevens de beëindiging van de onevenwichtige situatie, welke het oude belastingverdrag op het stuk van de belastingheffing van dividenden had geschapen.

Met betrekking tot deelnemingsdividenden zou Nederland echter, in overeenstemming met de traditionele beleidslijn ter zake, bij voorkeur hebben gezien dat deze geheel van bronbelasting zouden zijn vrijgesteld. Aan Britse zijde was men met het oog op de verdragspolitiek van het Verenigd Koninkrijk (de recente wijzigingsprotocollen met de Verenigde Staten en met Zwitserland vermelden op dit punt een heffingspercentage van 15, respectievelijk 5), ondanks sterke aandrang, hiertoe echter niet te bewegen. Onder de voorwaarde dat binnen 5 jaar na het in werking treden van de overeenkomst opnieuw zal worden onderhandeld over een verlaging van het percentage voor deelnemingsdividenden (lid 7 van artikel 11), is aan de Britse wens tegemoet gekomen.

De omschrijving van het begrip dividend in het derde lid van artikel 11 komt in opzet overeen met die van de O.E.S.O. model-conventie. Aangezien het begrip winstuitdeling in de Britse wetgeving tamelijk ruim is, zijn uitdrukkelijk uitgezonderd de betalingen die in de vorm van interest of royalty's op grond van de artikelen 12 en 13 slechts in de woonstaat van de genietter belastbaar zijn. Met zoveel woorden is evenwel gezegd dat onder dividend wel begrepen kunnen worden die gedeelten van interest- en royaltybetalingen die een normale commerciële vergoeding te boven gaan en krachtens de Britse wetgeving als winstuitdeling worden behandeld, hetgeen in overeenstemming is met de desbetreffende bepalingen van het O.E.S.O. modelverdrag.

Artikel 11, vierde lid, van de overeenkomst is gericht tegen het ontgaan van belasting. De bepaling vindt haar oorzaak in bepaalde voorzieningen van de Britse wetgeving waarvan de onderliggende gedachte gelijkenis vertoont met die van de Nederlandse regeling inzake de vervreemding van aandelen behorende tot een aanmerkelijk belang. Bedoelde Engelse voorzieningen richten zich tegen het verkopen van aandelen, die door oppotting van winst in de desbetreffende Britse vennootschap belangrijk in waarde zijn gestegen, aan een persoon die over de dividenden geen belasting verschuldigd is. Ten einde te voorkomen dat deze bepalingen door transacties met Nederlandse kopers voor een belangrijk deel van hun effect zouden kunnen worden beroofd, opent artikel 11, vierde lid, de mogelijkheid dat de bronheffing onverkort in stand blijft. Dit geldt echter alleen als het doel van de transactie uitsluitend op de verkrijging van de voordelen van de overeenkomst is gericht en niet, zoals bij het verkrijgen van deelnemingen gewoonlijk het geval zal zijn, zijn oorzaak vindt in bona fide commerciële overwegingen. De bepaling is zodanig geredigeerd, dat de bewijslast, dat er van een onregelmatige transactie sprake is, op de belastingadministratie rust. De bepaling is voorts wederkerig geformuleerd, zodat Nederland in zodanige gevallen evenzeer het recht heeft zijn bronheffing onverkort in stand te houden.

Interest

Met betrekking tot interest geldt, evenals onder het bestaande verdrag het geval is, de regel dat deze uitsluitend in het woonland van de genietter belastbaar is (artikel 12).

Het bepaalde in het vierde lid van dat artikel houdt verband met de omstandigheid, dat de nieuwe Britse wetgeving in bepaalde gevallen betalingen van interest, die door een Britse maatschappij aan een buitenlands lichaam of tussen gelieerde maatschappijen onderling worden gedaan, als een winstuitdeling aanmerkt en die betalingen mitsdien niet in aftrek toelaat bij het bepalen van de belastbare winst van de betalende maatschappij. Aangezien de ontvangen interest onder de Nederlandse wetgeving tot de belastbare winst behoort, kan hierdoor de situatie ontstaan dat de interest zowel door Britse als door Nederlandse belasting wordt getroffen. De bepaling van het vierde lid verzekert nu de aftrekbaarheid van de interest bij de betalende maatschappij.

Royalty's

Royaltybetalingen zijn onder de nieuwe overeenkomst, evenals onder het bestaande verdrag, in beginsel slechts belastbaar in de Staat waar de genietter woont.

Om soortgelijke redenen als hiervoor met betrekking tot het vierde lid van artikel 12 inzake interestbetalingen zijn uiteengezet, verzekert het vierde lid van het onderhavige artikel uitdrukkelijk de aftrekbaarheid van royaltybetalingen bij het bepalen van de winst van het lichaam dat de betaling doet.

Andere bepalingen van belang voor dividenden, interest en royalty's

Het bestaande verdrag met het Verenigd Koninkrijk verbindt aan het verlenen van vermindering of vrijstelling van belasting in de Staat van herkomst van de inkomsten veelal de voorwaarde dat de genietter van de inkomsten in de Staat waar hij woont ter zake daarvan aan belasting is onderworpen. Bij het opstellen van de nieuwe overeenkomst is deze voorwaarde, waartegen van Nederlandse zijde steeds bezwaar heeft bestaan, niet meer opgenomen.

Voorts wordt de aandacht gevestigd op de bepalingen van artikel 14, derde lid, welke zijn gericht tegen transacties waarmede wordt beoogd op min of meer onregelmatige wijze in het genot te komen van de voordelen die de bepalingen van de overeenkomst betreffende dividend, interest en royalty's bieden.

Ten slotte zij nog gewezen op een bepaling van ruimere strekking. Dit voorschrift, vervat in artikel 6, hangt samen met een bijzonderheid van de Britse belastingwetgeving voor gevallen waarin een inwoner van het Verenigd Koninkrijk slechts aan Britse belasting is onderworpen voor het gedeelte van de inkomsten dat naar het Verenigd Koninkrijk is overgemaakt of aldaar is ontvangen. Dubbele belastingheffing kan zich in die gevallen slechts met betrekking tot dat gedeelte voordoen. De overeenkomst bevat nu de bepaling dat de belastingvermindering, die Nederland op grond van de overeenkomst moet verlenen, beperkt kan blijven tot het gedeelte van de inkomsten dat naar het Verenigd Koninkrijk wordt overgemaakt of aldaar is ontvangen.

Zeelieden

Met betrekking tot het loon van zeelieden geldt, evenals in de door Nederland met Noorwegen en Zweden gesloten verdragen, de hoofdregel dat dit belastbaar is in het land waar de zeevarende woont (artikel 17, derde lid).

Een uitzondering geldt evenwel voor het geval de zeevarende werkzaam is op trajecten tussen twee of meer havens van een van de landen of wanneer hij werkzaam is op trajecten tussen het Verenigd Koninkrijk en Europa, die zodanig frequent worden bevaren, dat hij doorgaans om de 48 uur in Nederland of het Verenigd Koninkrijk aankomt (bijv. de lijndienst Hoek van Holland-Harwich). In zodanige gevallen is het land waar de maatschappij is gevestigd, tot belastingheffing bevoegd.

Vermogenswinsten

Het bepaalde in artikel 15, eerste en derde lid, van de overeenkomst leidt ertoe, dat Nederland afziet van belastingheffing over winst, verkregen bij de vervreemding van in Nederland gelegen onroerende goederen, indien deze geen deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting, welke een Britse onderneming in Nederland aanhoudt. Volgens artikel 49 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zou Nederland ook inkomstenbelasting kunnen heffen, indien de inwoner van het Verenigd Koninkrijk geen vaste inrichting in Nederland aanhoudt. Dat Nederland van laatstbedoelde belastingheffing afziet, houdt verband met de omstandigheid dat het Verenigd Koninkrijk evenmin belasting heft van vervreemdingswinsten op in het Verenigd Koninkrijk gelegen onroerende goederen, welke niet behoren tot het bedrijfsvermogen van een in het Verenigd Koninkrijk aangehouden vaste inrichting van een buitenlandse onderneming.

Artikel 15, vierde lid, bevat een tegen belastingvlucht gerichte bepaling, die voor Nederland van belang is voor de winst uit aanmerkelijk belang. Hoezeer de bepaling wederkerig is geformuleerd, heeft zij voor het Verenigd Koninkrijk geen actuele betekenis, aangezien de Britse belastingwetgeving niet voorziet in belastingheffing over vermogenswinsten, die door een niet-inwoner, anders dan door middel van een in het Verenigd Koninkrijk aangehouden vaste inrichting, worden behaald.

Wijze van voorkoming van dubbele belasting

Wat de wijze van voorkoming van dubbele belasting betreft, bevat de overeenkomst in artikel 26 als hoofdregel de methode, die elk van de beide landen in zijn nationale wetgeving hanteert.

Voor het Verenigd Koninkrijk is dit de zgn. verrekeningsmethode, die bestaat uit het in mindering brengen van de buitenlandse belasting op de Britse belasting. In dit verband zij opgemerkt, dat de Britse wetgeving in gevallen waarin een vennootschap ten minste 25 pct. van het stemgerechtigd aandelenkapitaal van een buitenlandse vennootschap bezit, niet slechts voorziet in verrekening van de dividendbelasting, die op de door die buitenlandse vennootschap uitgedeelde dividenden wordt ingehouden, doch ook in verrekening van de vennootschapsbelasting, die over de winst van die vennootschap is geheven. Ingevolge de overeenkomst zal het Verenigd Koninkrijk een dergelijke verrekening reeds verlenen als een Britse vennootschap ten minste 10 pct. van het stemgerechtigd aandelenkapitaal van een Nederlandse vennootschap bezit. Dit is evenwel afhankelijk van de voorwaarde — waaraan thans wordt voldaan — dat Nederland deelnemingsvrijstelling verleent voor dividenden, die een Nederlandse vennootschap, die in het kader van de normale bedrijfsuitoefening een deelneming in een Britse vennootschap aanhoudt, van die Britse vennootschap ontvangt.

Nederland voorkomt dubbele belasting volgens de zgn. vrijstellingsmethode, die bestaat uit het verlenen van evenredige vermindering van de Nederlandse belasting naar de verhouding die bestaat tussen het in het Verenigd Koninkrijk belastbare inkomen en het totale inkomen.

Dit geldt echter niet voor uit het Verenigd Koninkrijk ontvangen dividenden, aangezien deze slechts aan een beperkte Britse bronheffing zijn onderworpen doch overigens in Nederland belastbaar zijn. Wel mag echter de Britse bronheffing met de over die dividenden verschuldigde Nederlandse inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting worden verrekend. Een zodanige verrekeningsmogelijkheid bestaat ook, indien de tegen belastingvlucht gerichte bepaling van artikel 15, vierde lid, er te eniger tijd toe zou leiden, dat bepaalde vermogenswinsten zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk belastbaar zijn.

Non-discriminatie

Artikel 27 bevat de gebruikelijke bepalingen op het gebied van de non-discriminatie. Het slot van het derde lid houdt evenwel een afwijking in die betrekking heeft op dividenden,

die uit één van de staten afkomstig zijn en toe te rekenen zijn aan een vaste inrichting, die een onderneming van de andere staat in de eerstbedoelde staat heeft. De Britse onderhandelaars konden niet aanvaarden, dat Britse dividenden, die door een Nederlandse onderneming door middel van een vaste inrichting in het Verenigd Koninkrijk worden genoten, van belasting zouden zijn vrijgesteld. Zij grondde dit met name op de overweging, dat dergelijke dividenden dan gunstiger zouden worden behandeld dan dividenden die niet via een vaste inrichting in het Verenigd Koninkrijk doch rechtstreeks worden genoten en volgens artikel 11 aan Britse bronheffing onderworpen zijn.

Het vijfde lid houdt verband met bijzondere bepalingen van de Britse belastingwetgeving betreffende het bijzondere regime voor zgn. „close companies”, d.w.z. maatschappijen die door een beperkt aantal personen worden beheerst. Tot de „close companies” worden in het algemeen niet gerekend maatschappijen waarvan de aandelen voor een belangrijk deel voor het publiek verkrijgbaar zijn en in verband daarmee aan een erkende Britse beurs worden genoteerd. Met het oog op een gelijke behandeling van Nederlandse en Britse vennootschappen stelt de onderhavige bepaling op dit punt een Nederlandse beurs gelijk met een Britse beurs.

Uitwisseling van inlichtingen

De uitwisseling van inlichtingen (artikel 29) strekt zich, zoals gebruikelijk, niet uit tot inlichtingen die verkregen zijn van banken of daarmee gelijkgestelde instellingen. Op Brits verzoek is dit evenwel niet in de overeenkomst neergelegd, doch in een briefwisseling tussen de belastingautoriteiten van de beide landen.

Inwerkingtreding

Ingevolge artikel 31 zal de overeenkomst voor Nederland en het Verenigd Koninkrijk van toepassing zijn voor tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 1968, onderscheidenlijk 6 april 1968. Omdat de nieuwe Engelse vennootschapsbelasting nog betrekking kan hebben op tijdvakken die op of na 1 april 1964 aanvangen, geldt voor die belasting laatstgenoemde datum.

Voor dividenden geldt een bijzondere regeling: de overeenkomst zal van toepassing zijn op dividenden die op of na de dag van de inwerkingtreding van de overeenkomst worden betaald. Dit is de dag waarop sedert de uitwisseling van de akten van bekrachtiging 30 dagen zijn verstreken.

Uitbreiding

Ingevolge artikel 30 kan de gelding van de overeenkomst worden uitgebreid tot Suriname en de Nederlandse Antillen en tot gebieden voor welke internationale betrekkingen het Verenigd Koninkrijk verantwoordelijk is. De Regeringen van Suriname en de Nederlandse Antillen hebben echter tot dusverre niet de wens te kennen gegeven, dat de overeenkomst tot hun landen wordt uitgebreid. Krachtens artikel 31, zevende lid, doet de overeenkomst intussen geen afbreuk aan de geldigheid van de uitbreidingsovereenkomsten van het bestaande verdrag en mitsdien met name niet aan de uitbreidingsovereenkomst welke ten aanzien van de Nederlandse Antillen van kracht is (*Trb.* 1955, 134).

De Staatssecretaris van Financiën,

F. H. M. GRAPPERHAUS.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

DE JONG.